

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput IV. An S. Cyrillus, et S. Juvenalis, alter Alexandrinus, alter
Hierosolymitanus seculo v patriarcha, S. Dionysii Areopagitæ Opera
citarint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

CAPUT IV.

An S. Cyrillus, et S. Juvenalis, alter Alexandrinus, alter Hierosolymitanus seculo v patriarcha, S. Dionysii Areopagitæ Opera citarint.

A 63 Non me latet, eos, qui volunt, hunc discipulus
forsan existi-
tut.

Isaac, qui S. Dionysium laudavit, fuisse Græcis Latinisque scriptoribus incognitum, ejusque libros nondum publica luce fuisse donatos, hanc nostram conjuncturam, veluti futilem, contempturos; sed ipsis reponere possumus S. Gregorium Papam hujusce Isaac, qui sexto seculo floruit, meminisse et Trithemium (*scriptoris hujus Isaac a Gregorii Isaaco est diversus*) ipsius tenuisse elogium, pluresque eruditos Tractatum de Contemptu mundi, qui in Bibliotheca Patrum legitur, ipsi adjudicasse. Sed hac difficultate ommissa, illud certissimum est, quod, si hic Isaac, S. Ephremi, Antiochemi patriarchæ, discipulus adstruatur, ea ratio, quæ ex Joannis Darenensis et Isaac testimoniis eruitur, nullius momenti futura sit ad persuadendum, duos extitisse auctores, qui quarto seculo Dionysii Opera pervolutaverit, et quorum unus utramque hujusce Patris Hierarchiam Commentariis illustraverit, alter vero in suo de Angelis Tractatu textus quamplurimos citaverit. Nemo enim non videt, hos duos auctores, si hujusmodi libros, quemadmodum testatum facit Echellensis, evulgarunt, necessario vixisse post quintum seculum, quo tempore S. Dionysii Opera in plurimorum manibus versabantur, ac proinde non mirabitur, cum vel Joannem Darensem eos Commentariis illustrasse, vel Isaac eos laudasse cognoverit. *Hactenus Problematis auctor; itaque hanc quidem illius conjecturam, jam recitatis verbis propositam, qua, cujusnam Ephremi discipuli Joannes Darenensis et Isaacus, Operum Dionysianorum laudatores, fortassis extiterint, adstruit, quantum ad Isaacum minime improbandam, existimo, modo ab Isaaco, per Gregorium Magnum Dial. lib 3, cap. 14 memorato, de quo illam format, ad Isaacum Ninivitam, tertio loco ex Assemana supra relatam, qui eodem, qua Gregorii Magni Isaac, seculo sexto floruit, Tractatumque de Angelis, ut jam docui, verosimillime scripsit, transferatur; quod autem ad Joannem Darensem spectat, cum hic uti e supra recitatis Assemani verbis liquet, inter annum 700 et annum 850 floruerit, Ephremi certe, Antiocheni ab anno 527, quemadmodum in Chronologica Patriarcharum Antiochenorum Historia, tom. 4 Julii apud nos præfata, videre licet, ad annum usque 545 patriarchæ, discipulus esse non potuit; ut indubie quantum ad Joannem Darensem, quem Syri quidem, ad non item Echellensis, contra ac supra anonymus Problematis auctor notat, S. Ephremi discipulum facit, conjectura præfata locum haud habeat.*

Quo Severiani seu Acephali hæretici, unicum *In Collatione Constantino-
politana Se-
veriani hæ-
retici,*
dumtaxat naturam, contra ac concilium Chalcedonense, anno 451 celebratum, defnierat, in Christo esse, contententes, in concordiam cum Catholicis, laudati Concilii definitioni adherentibus, adducerentur, Justinianus imperator hos inter et illos Collationem habendam curavit; quæ, quamvis a Labbeo, Acta illius, ab Innocentio, Maronæ episcopo, conscripta, tom. 4 Conciliorum a col. 1763 suppeditante, anno 533 ob Justiniani ad Joannem Papam epistolam innectatur, anno tamen 532, uti ad hunc annum Pagius in Criticis ostendit, illigari debet. Isti autem Collationi, quæ die altero fuit repetita, interfuerunt episcopi, catholici quidem quinque, videlicet ipsemet, qui id apud Labbeum loco cit. nos docet, Innocentius Maronæ episcopus, Hypathius, Ephesinæ civitatis archiepiscopus, Joannes Vesinus, Stephanus Seleuciensis, ac Anthimus Trapezuntinus; Severiani vero sex, Sergius nempe Cyri, Thomas Germanicæ, Philoxenus Dulichii, Petrus Theodosiopooleos, Joannes Constantinæ et Nonnus Ceresinæ. Porro ut, præmissa hac notitia, ad id, quod ad institutum nostrum potissimum spectat, jam veniam, Hypathius episcopus secundo Collationis die cum statim sermo de Chalcedonensi, in quo, quod dixi, fuerat definitum, concilio fuisset ac institutus, a Severianis, qui id reprehendebant condemnabant, sciscitatus est, quid illud (Adi tom. Conciliorum. cit. col. 1766) peccasset concilium: Severiani autem, id in eo, quod duas in Christo statuisset naturas, peccasse, responderunt, hancque hujus sui responsi, nonnullis adhuc præmissis, rationem reddiderunt: Beato... Cyrillo et beato Athanasio, Alexandrinæ civitatis episcopis, Felice etiam et Julio Romanæ Ecclesiæ, Gregorio quin etiam mirabilium factore et Dionysio Areopagita unam naturam Dei verbi decernentibus post unionem, hos omnes transgressi illi, post unionem præsumperunt duas naturas prædicare.

65 Adhæc, cum allata pro naturæ Verbi divini unitate Felicis et Julii Romanæ Ecclesiæ, Gregorii item Thaumaturgi et Dionysii Areopagitæ testimonia adeo esse falsa; ut ea nec Cyrillus memorare voluisset, Catholicis respondissent, Severiani, nonnullis adhuc, quæ brevitate causa omitto, præmissis, reposuerunt: Possumus ostendere, quia beatus Cyrillus usus est istis testimoniis in libris, adversus Diodorum et Theodorum editis: tum autem dixerunt Catholicis: Modo maxime et illos adversus Diodorum et Theodorum libros ambiguos factis, tamquam fictos, adversus mortuos prolatos dicentes * non poterant refellere falsitatem. Si enim adversus mortuos prolati sunt, multo magis adversus Ne-
* supple qui
107 storum

ACTORUM
C. B.

storium et eos, qui contra ejus (*Cyrilli nempe*) capitula scripserunt, proferre habuit eadem testimonia. Sed nunc videtur, quoniam et in illis libris hæretici falsantes addiderunt ea. *Severiani, hoc audito Catholicorum responso, petierunt*: Si ergo ex antiquis Rescriptis et ex archi-
vis Alexandriæ poterimus utraque ostendere sic habentia, quid estis dicturi? *Catholici autem ad hanc interrogationem reposuerunt*: Si sub temporibus beati Proterii vel Timothei, cognomine salofacioli, ostensa sunt, indubitabilia erunt; quoniam vero jam a multis hi, qui adversantur orthodoxæ duarum naturarum confessioni, illa antiqua apud se retinent, indulgete nobis, si adversarios nostros testes suscipere dubitamus.

Catholicis id
negantibus,
fuisse adduc-
ta asserue-
runt;

66 Nam et beati Julii famosam illam epistolam manifeste Appollinaris ostendimus fuisse, scriptam ad Dionysium, illam autem, quam sancti Gregorii, mirabilium factoris, dicitis justificationem, suadete Severo et his, qui ea, quæ ille, sapiunt, confiteri, quia incorruptum
B carnis ipse decrevit, et tunc vobis credendum est, quoniam et ea, quæ de una natura dicta sunt, ipsius sunt. Quod autem prius dici debuit, hoc ultimo dicimus; illa enim testimonia, quæ vos Dionysii Areopagitæ esse dicitis, unde potestis ostendere vera esse, sicut suspicamini? Si enim ejus erant, non potuissent latere beatum Cyrillum. Quid autem de beato Cyrillo dicto, quando et beatus Athanasius, si pro certo scisset, ejus fuisse, ante omnia in Niceno concilio de consubstantiali Trinitate eadem testimonia protulisset adversus Arii diversæ substantiæ blasphemias. Si autem nullus ex antiquis recordatus est ea, unde nunc potestis ostendere, quia illius sunt, nescio. *Atque ita, quæ secundo Collationis Constantinopolitanæ die Severianos inter et Catholicos gesta sint, partim modo, prout instituti nostri ratio postulat, ipsismet Innocentii, Maronæ episcopi, qui Collationi interfuit, verbis jam exposui; cum autem, a S. Cyrillo in libris, quos hic adversus Diodorum et Theodorum scripsit, Dionysium Areopagitam fuisse citatum, aut, si maxis, accepta ex hujus Operibus testimonia in medium fuisse adducta, Severiani asseruerint, Catholicique contra negarint, hisne, an illis assentiendum sit, examinare, uti
C instuti mei ratio exigat, modo aggredior, ita simul, an S. Cyrillus S. Dionysium Areopagitam seu hujus libros unquam citarit, discussurus.*

etsi autem
hi, an libri
illi Cyrillo

67 Cum Catholicis, fuisse unquam a B. Cyrillo vel in ipsis, quas ad Nestorium scripsit, epistolis S. Athanasii, Felicis et Julii Romanorum Pontificum, Gregorii Thaumaturgi et Dionysii Areopagitæ testimonia ad naturæ Dei verbi ab humanitate per Verbum, assumpta unitatem probandam adhibita, negantibus, Severiani reposuissent, Possumus ostendere, quia beatus Cyrillus usus est istis testimoniis in libris adversus Diodorum (*Tharsensem scilicet*) et Theodorum (*Mopsuestenum nimirum*) editis, *Hypathius Catholicorum nomine respondit*, Modo maxime et illos adversus Diodorum et Theodorum libros ambiguos facitis, tamquam fictos: adversus mortuos prolatos dicentes, qui non poterant refellere falsitatem. Si enim adversus mortuos prolati sunt, multo magis contra Nestorium et eos, qui contra capitula ejus (*Cyrilli nempe*) scripserunt, proferre haberit eadem testimonia. Sed nunc videtur, quoniam et in illis libris hæretici falsantes addiderunt ea. *Severianis itaque, testimonia Dionysii*

Areopagitæ aliorumque a Cyrillo in libris, adversus Diodorum et Theodorum scripsit, fuisse usurpata, asserentibus, duo potissimum Hypathius reposuit; alterum quidem, esse dubium, anne hi S. Cyrillo falso non essent suppositi; alterum vero, Areopagitæ aliorumque, quæ in dictis libris Cyrillus allegavit, testimonia ab hæreticis in illos per fraudem fuisse intrusa. Ac primum quidem seu id, quod priori loco Hypathius respondit, haud sat firmum ac solidum videtur.

68 Libri enim, a Cyrillo adversus Diodorum et Theodorum scripti, in Synodo œcumenica quinta, anno 553 Constantinopoli celebrata, Collatione v lecti ac a Patribus pro genuinis Cyrilli Operibus, uti apud Labbeum tom. 5 Conciliorum col. 456 et segg. videre licet, admissi fuerunt, eosdemque pro talibus etiam Liberatus diaconus in Breviario cap. x, Leontius Byzantinus de Sectis Actione octava et Eulogius Alexandrinus apud Photium in Excerptis habuerunt. Adhæc ratio, ob quam Hypathius in dubium, an libri, quos, veluti a Cyrillo contra Diodorum ac Theodorum scriptos, laudabant, sancto isti Patri non essent falso suppositi, revocavit, nullius omnino ponderis videtur. Quid ni enim Cyrillus Dionysii Areopagitæ aliorumque sanctorum Patrum testimonia, quæ in libris seu epistolis contra Nestorium in vicis adhuc existentem scriptis, prætermiserat, in libris aliis, contra Diodorum et Theodorum, e vicis jam sublatis, exaratis, afferre potuerit? Enimvero id ego haud perspicio. Cum enim libris, adversus Diodorum et Theodorum scriptis, epistolæ, ad Nestorium datæ, præcesserint, quid ni factum esse possit, ut Cyrillus, postquam hasce exarasset, memorata, de quibus hic disserimus, sanctorum Patrum testimonia, antea sibi non comperta, invenerit, eaque deinde in libris, quos adversus Diodorum et Theodorum scribebat, allegavit? Quid ni etiam factum esse possit, ut Cyrillo testimoniis illorum, utut ei apprimè notorum, tum quidem, cum adversus Diodorum et Theodorum calanum strinxit, at non item, cum adversus Nestorium scribendo epistolas pugnaret, venerit in mentem? Hypathius itaque nec rei veritate; nec ratione, quam allegavit, spectata, recte in dubium, an libri, adversus Diodorum et Theodorum scripti, Cyrillo non essent suppositi revocavit.

69 Verum an haud merito, num in libros illos Dionysii Areopagitæ aliorumque, quos supra laudavimus, sanctorum Patrum testimonia ab Hæreticis per fraudem essent intrusa, dubitavit, dubiumque sibi ea de re animum Severianis significavit? Optimo enim vero jure hæreticorum fraudem ac fallaciam ibidem suspicatum esse Hypathium, mihi apparet. Liberatus quidem supra laudatus in suo causæ Nestorianorum et Eutychianorum Breviario cap. x scribit: Basilius... diaconus, sumens tomum Procli (*Constantinopolitani episcopi*) quem Armeniis scripserat, Alexandriam venit, et Armeniorum libellos suis libellis annectens, obtulit Cyrillo, ejusdem urbis antistiti. Quibus (ut ferunt rumores) permotus Cyrillus quatuor libros scripsit, tres adversus Diodorum et Theodorum, quasi Nestoriani dogmatis auctores, et alium de Incarnatione librum; in quibus continentur antiquorum Patrum testimonia incorrupta, id est, Felicis Papæ Romani, Dionysii Areopagitæ, Corinthiorum episcopi, et Gregorii mirabilis, Θεωροπαιδου cognominati: *Ita autem Severianis, qui Dionysii Areopagitæ aliorumque, quos supra memo-*
ravi,

non essent
suppositi,
haud recte
revocavit
in dubium,

E

F
in eodem ta-
men Areopa-
gitæ testimo-
nia fuisse in-
trusa, jure
merito.

A ravi, sanctorum Patrum testimonia a S. Cyrillo in libris adversus Diodorum et Theodorum allegata fuisse, in Collatione Constantinopolitana Hypathio dixerunt, favere videtur, maxime si e quatuor hisce verbis Dionysii Areopagite, Corinthiorum episcopi, proxime recitato Liberati textui inclusis, in quibus, cum S. Dionysius Areopagita Corinthiorum episcopus haud fuerit, certissime mendum cubat, vox Areopagite retinenda, voxque contra Corinthiorum, substituta ei voce Atheniensium, expungenda sit, ut Lequienus in sua de libris Areopagiticis Opinio contendit.

uti hic, quid
quid contra
ex Liberato

70 Audi, qui hic scriptor de hoc argumento ibidem loquatur. Garnerius, inquit, hunc locum (proxime huc transcriptum Liberati textum) non sanavit, dempta voce AREOPAGITE, acsi Dionysius Corinthi episcopus, qui secundo floruit sæculo, laudatus potius a Cyrillo credi posset. Nam Liberatum hic (loco scilicet supra cit.) paucis narrare constat, quid in collatione Constantinopolitana gestum sit cum Severianis; ex cujus proinde Actis AREOPAGITE nuncupationem retinendam, docemur; hunc vero scriptorem memorie lapsu, Corinthiorum episcopum, pro Atheniensium posuisse, quamquam fortasse notari error dici debet. Sed ejus textus sic forsitan restitui potest: " In quibus continentur antiquorum Patrum incorrupta testimonia, id est, Felicis Papæ Romani, Julii ad Dionysium, Corinthiorum episcopum, Dionysii Areopagite et Gregorii, mirabilis cognominati. " Dionysium etenim illum, ad quem Julii Papa data epistola, ferebatur, Corinthi episcopum appellat Leontius Actione VII de Sectis. Ita Lequienus; rationem autem, cui ea, quæ hic ait, superstruit, unice fere repetit a Liberati succincte et compendio enarranti, quæ in Constantinopolitana anni 532 Collatione gesta sunt, voluntate; verum anne Liberatus, Breviario suo supra recitata verba inserens, re etiam vera compendio exponere, quæ in dicta Collatione Constantinopolitana fuere gesta, sibi habuit propositum? Id mihi haud prorsus certum apparet. Verbis enim, quæ supra jam dedi, sequentia dumtaxat, e quibus id utcumque posset colligi, Liberatus subjungit: Et licet in eis libris Theodori dicta laudentur contra Arrianos edita, ipsum tamen magistrum Nestorii fuisse contendunt.

C
possit argui
ratione non
una

71 Contra quos Catholici, veritatis defensores, sic Acephalis responderunt, libros non esse Cyrilli, quoniam testimoniis, quæ contra mortuos potuisse in eis dicitur, contra viventem Nestorium non est usus neque in synodo, neque in aliquibus epistolis. Unde dicunt, illos nec citasse Cyrillum, nec edidisse libros; Ita autem compendio, quæcumque in Collatione Constantinopolitana Catholicos inter et Severianos seu Acephalos gesta fuerint, neutiquam exponi, certe unusquisque, qui, quæ supra de Collatione illa ex Innocentio episcopo retuli, expendit, haud difficulter agnoscat; verum, utcumque res hæc habeat, nullo equidem modo, quin scripta a laudato Innocentio, Maronæ episcopo, dictæ Collationis Constantinopolitane Acta sibi præluentia Liberatus habuerit, dubitandum apparet; cum hæc autem, Severianos, in Cyrilli adversus Diodorum et Theodorum libris allegata fuisse Areopagite testimonia, in dicta Collatione Constantinopolitana asseruisse, haud obscure, uti e supra dictis liquet, edoceant, Liberatum, Actis illis impulsus, Dionysii Areopagite testimonia in præfatis Cyrilli libris contineri, in textu, supra relato, scri-

psisse, sat verosimile apparet. Verum, cum in libris illis testimonia hujusmodi contineri, Severiani dumtaxat, uti eadem Acta produunt, asseruerint, Catholicique contra id negarint, ut quid illis potius quam his Liberatus fidem adhibuit? Anne forsitan ipsosmet Cyrilli adversus Diodorum et Theodorum libros ad manum habuerit, atque in iis Areopagite, quæ Severiani memorarant, testimonia continere, compererit? Verum, sit ita, fuissentne testimonia illa in dictis libris ab ipsomet Cyrillo adhibita, an contra hæretica manu in hosce intrusa, dubitari poterat, nec alterutrum Liberatus aperte edicit. Incorrupta quidem vocat eadem testimonia; verum fieri potest, ut genuinas atque incorruptas testificationes seu sententias, ex antiquorum Patrum Scriptis ac imprimis ex Operibus, sub Dionysii Areopagite nomine circumferri solitis, acceptas, in Cyrilli, qui eas haud adhibuerat, adversus Diodorum et Theodorum libros hæretici intrusissent.

AUCTORE
C. B.

72 Adhæc, etsi etiam, Liberatum, non fuisse libros hosce ab hæreticis corruptos, testimoniaque adeo Areopagite, quæ continebant, ab ipsomet sancto Cyrillo fuisse profecta, significare voluisse, tantisper daremus, nec hinc, fuisse etiam re vera Areopagite testimonia a Cyrillo in dictis libris adhibita, sat certum eradet. Cum enim Liberatus centum ut minimum annis Collatione Constantinopolitana sit posterior, non video, cur Liberato potius, qui testimonia illa Cyrillo adscripserit, quam Hypathio, qui in dicta Collatione, Catholicorum nomine loquens, testimonia eadem Cyrilli libris per hæreticos addita fuisse, suspicatus est, sit standum. Imo vero, etsi quidem Hypathius ex eo, quod contra Nestorium, adhuc viventem, testimonia illa non protulisset Cyrillus, non fuisse etiam isthæc postea abs hoc sancto Alexandrino patriarcha in libris, adversus Diodorum et Theodorum scriptis, allegata, haud sat recte, ut jam supra docui, arguerit, ex eo tamen, quod et Apollinaristæ epistolam ad Dionysium, Julii Papæ nomine notatam, Pontifici huic falso supposuissent, scriptamque ab Athanasio ad Epictetum epistolam Nestoriani falsassent, merito sane, an hæretici pariter, qui Cyrilli ad Diodorum et Theodorum libros in potestate sua jam dudum habuerant, Areopagite aliorumque Patrum testimonia, quæ Cyrillus alias, cum maxime id fuisset opportunum, numquam attulerat, libris illis non addidissent, potuit suspicari; id autem cum ita sit, Hypathio potius, qui id ex dictis suspicatus est, quam Liberato, qui Hypathio multo est recentior, standum apparet. Et vero Cyrilli ad Diodorum et Theodorum libros ab hæreticis re ipsa, ut Hypathius suspicatus est, fuisse corruptos, mihi etiam suadent, quæ jam nunc in medium adducam.

probatur sunt
suspicati.

E

F

73 Anastasius Sinaita in Οδηγῶ cap. 10 sub finem scribit: Non abs re fuerit studiosos istud itidem observare hoc loco. Narrabant nobis Catholici, qui Alexandriæ degunt, post tempora beati Eulogii Papæ (Alexandrini) hic fuisse prefectum Augustalem Severianum, qui satis diu quatuordecim caligraphos seu librariorum ejusdem secum sententias habuerit ac aluerit, quibus id negotii dabat, ut Patrum libros falsarent ac depravarent, maxime S. Cyrilli, in cujus epistolam ad Successum cum incidissemus: dictum illud, " duas in Christo naturas dicimus: " nonnullis in Alexandrinis exemplis sincerum ac incorruptum invenimus: sed quædam habebant, " duas naturas unitas dicimus. " Alia: " duas naturas considerari dicimus. " m u

hicque recita-
Anastasi Si-
naitæ verba

ACTORUM
C. B.

mus. Et cum magno in mœrore versaremur, protulit nobis dominus Isidorus Bibliothecæ Patriarchicæ præfectus librum, in qua Cyrilli sententia habebatur incorrupta. Simili nequitia sancti quoque Ambrosii dictum corruperunt: Nam loco ejus " Servemus differentiam divinitatis et carnis " posuerunt " differentiam lectionis. " Corruerunt insuper, beati Procli de Christo dictum, quando ait; " eum absque corruptione " natum esse; qui per clausas januas abque impedimento ingressus sit; in quo naturarum " conjunctionem Thomas agnoverit: " loco ἀφ' ἑαυτοῦ; per scripti Gaianitæ dicunt ἀφ' ἑαυτοῦ, hoc est, corruptionis expers: et loco affirmativi articuli dicentis: τὸ τῆς συζυγίας, " cuius conjunctionem naturarum, hoc est, Christi: ipsi particulam negativam substituunt in hunc modum: τὸ τῆς συζυγίας, etc. " Thomas non agnovit conjunctionem naturarum, etc. " Sic in illo. " Solvite " templum hoc, et in triduo reedificabo illud: " nomine templi Christi intelligunt Apostolorum cœtum dispersum, rursusque congregatum. Ubi ore impudentissimo affirmare non erubuerunt, Chalcedonensis Synodi professoribus profuisse duas in Christo hypostases, non autem duas naturas profiteri; nam natura, inquit, plures hypostases indicat.

ut id ipsum nos suscipere majore jure possimus, efficiunt, estque adeo, an Cyrillus

74 Cum itaque in falsandis sanctorum Patrum ac maxime S. Cyrilli scriptis eo, quo hic ab Anastasio Sinaita narratur, studio laboratum Alexandriæ post S. Eulogii ætatem fuerit, emimvero vel hinc dubitari non immerito potest, an Cyrilli adversus Diodorum et Theodorum libri, intrusus in hosce Apollinaristarum fraude et fallacia S. Dionysii Areopagitæ aliorumque, quos supra retuli, sanctorum Patrum testimoniis, falsati non fuerint jam inde etiam a tempore, quod beati Proterii et Timothei Salophacioli, patriarcharum Alexandrinorum, quorum prior anno 457, ab hæreticis occisus, martyr occubuit, posterior vero anno 482, uti in Chronologica patriarcharum Alexandrinorum Historia, Operis nostri tom. 5 Junii præfata, videre licet, vivere desiit, ætatem proximè excepit. Scio quidem, S. Eulogium, patriarcham Alexandrinum, post cujus ætatem in falsandis sanctorum Patrum ac maxime S. Cyrilli libris laboratum quam maxime Alexandriæ fuisse, Anastasius Sinaita supra datis verbis narrat, cathedram Alexandrinam, in quam anno demum 577 Joanni successerat, anno 604

C

morte sua vacuam reliquisse, ac proin iis, quæ de Sanctorum Patrum ac maxime Cyrilli libris, Alexandriæ post Eulogii ætatem falsatis Anastasius scribit, Hypathium eique adherentes Catholicos in Collatione Constantinopolitana, anno 532 habita, moveri non potuisse, ut Cyrilli adversus Diodorum et Theodorum libros falsatos esse, suspicarentur. Verum cum inde equidem hæreticorum in falsandis sanctorum Patrum libris fallacia magis ac magis patescat, fit vel hinc, ut nos saltem majore jure, Cyrilli libros, adversus Diodorum ac Theodorum scriptos, etiam ante Collationem Constantinopolitanam ab hæreticis, simili fraude sæpe etiam ante hanc usis, corruptos seu falsatos fuisse, suspicari, utque adeo in hosce Areopagitæ aliorumque sanctorum Patrum testimonia, Severianorum de una in Christo post Verbi cum natura humana unionem Dei Verbi natura opinioni in speciem faventia, quæ Cyrillus alias, cum maxime id ei opportunum fuisset, numquam allegavit, ab hæreticis Apollinaristis, qui non minus quam Severiani sanctos Patres eorumque

dicta in opiniones suas detorquere studuerunt, D fuisse intrusa, pro sat verosimili habere possimus, regue etiam ipsa videatur habendum.

75 Jam vero, re ita habente, etsi quidem in libris, adversus Diodorum et Theodorum scriptis, quales Collationis Constantinopolitanæ tempore exstabant, Dionysii Areopagitæ testimonia allegata fuisse videantur, anne tamen ea S. Cyrillus adhibuisset ipse, an contra libris, abs illo compositis, per hæreticos fuissent adjecta, dubium admodum atque incertum, omnibus jam consideratis, apparet. Hinc porro jam fit ut pariter, num S. Cyrillus Opera, Areopagitæ nomine inscripta, unquam laudarit, dubium admodum sit atque incertum. Quod porro ad S. Juvenalem, patriarcham Hierosolymitanum, jam spectat, in Oratione, quam ad Marchianum et pulcheriam augustos habuerit, S. Dionysii Areopagitæ Opera citasse, a Nicephoro Callisto asseritur; verum cum hæc illius assertio dumtaxat e subleste omnino fidei, uti in Commentario, jam datis Sancti nostri Actis præmisso, § XVII docui, Historia Euthymiaica primitus promanarit, verene unquam Juvenalis Dionysiana Opera laudarit, dubium pariter esse atque incertum, necesse est, uti quisque, quantum reor, qui eundem Commentarium loco cit. attente evolverit, haud difficulter agnoscat. Absit interim, ut per ea, quæ ibidem disserui, vel antiquæ, qua, sanctissimam Virginem Mariam in Palestina fuisse sepultam, Juvenalis ætate, ut plures memoriæ produnt, credebatur, traditioni præjudicium afferam, vel lectorem, num Juvenalis funebrem ejusdem sanctissimæ Virginis arcam sepulcralesque fascias seu vestes Hierosolymis ad Tarcianum et Pulcheriam augustos Constantinopolim miserit, dubitare faciam. Alio tempore ac loco discutienda hæc erunt; modo, quæ ad institutum nostrum spectant, examinare cap. seq. pergo.

Arcopagitæ Opera laudarit, incertum, non an id fecerit Juvenalis, est certius.

E

CAPUT V.

Quandonam primum Dionysiana Opera innotescere cœperint, passimque deinde omnibus nota exstiterint.

F

Nourrius in Apparatu ad Bibliothecam maximam Veterum Patrum tom. 1, in quo de primi et secundi Ecclesiæ seculi scriptoribus tractatur, de Operibus sancti Dionysii Dissertatione x, cap. 19 sic loquitur: In iis (Areopagitæ scilicet Scriptis) hæresis contra Incarnationis Christi mysterium non minus aperte, quam omnes contra ejus divinitatem, et unanimum divinarum personarum naturam errores, proscibitur. De incarnato enim Dei Filio variis in locis hæc legimus: " Dei principalis bonitas. . . nostrorum omnium vere facta particeps " absque peccato, humilitatque nostræ unita, " salvo proprietatum suarum statu, eoque proprius inconfusus et inviolato. " In alio autem libro: " Verbum divinissimum. . . per inconfusam " humanitatis adsumtionem. " Et in Epistola iv ad Caium: " Quatenus est Deus et Homo, novam quandam nobiscum conversando Θεωδότην ἐν ἐσθραῶν exhibebat. " Quid planius, quid dilucidius

Dionysiana Opera, de quibus e Nourrio